

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

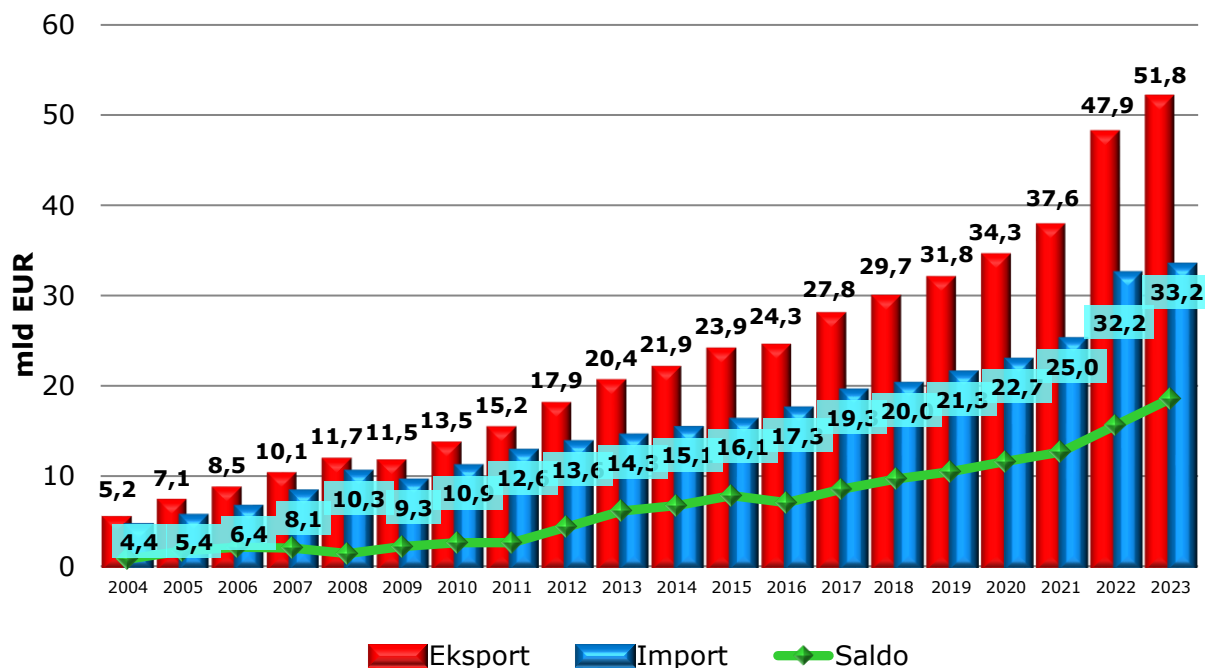
Wyniki eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski w 2023 r.

**Biuro Analiz i Strategii
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
22 lutego 2024 r.**

W 2023 r. odnotowano wzrost wpływów uzyskanych z eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski. Wartość eksportu ogółem towarów rolno-spożywczych z Polski w 2023 r. osiągnęła rekordowe **51,8 mld EUR (236 mld zł)** i była o **8,1% wyższa** niż przed rokiem. Jednocześnie udział eksportu rolno-spożywczego w wartości całego polskiego eksportu zwiększył się z 13,8% w 2022 r. do 14,7% w roku 2023.

Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (mld EUR)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

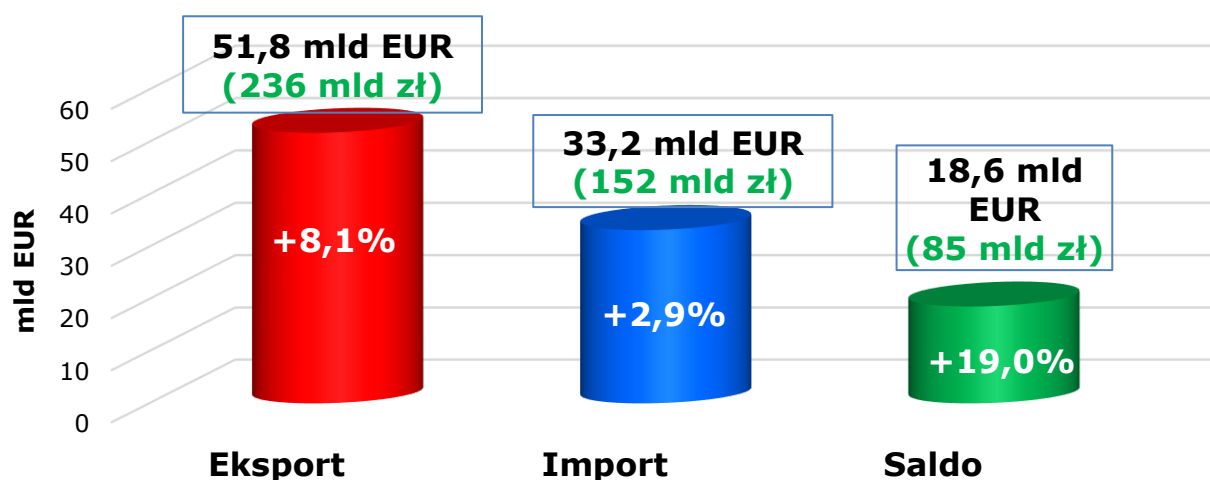
Udział produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu zagranicznego ogółem (w %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wartość eksportu ogółem (mld EUR)	143	155	166	180	185	207	224	238	240	288	346	351
Wartość eksportu rolno-spożywczego ogółem (mld EUR)	17,9	20,4	21,9	23,9	24,3	27,8	29,7	31,8	34,3	37,6	47,9	51,8
Udział (w %)	12,5	13,2	13,2	13,3	13,2	13,5	13,3	13,3	14,3	13,1	13,8	14,7

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

Jednocześnie **import towarów rolno-spożywczych** do Polski wyniósł **33,2 mld EUR (152 mld zł)** i był o **3% wyższy** niż przed rokiem. Dodatkowo **saldo** wymiany handlowej wyniosło **18,6 mld EUR (85 mld zł)** i było o **19% wyższe** niż w 2022 r.

Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Prowzrostowo na polski eksport produktów rolno-spożywczych w 2023 r. oddziaływało zmniejszenie w porównaniu z rokiem 2022, negatywnego wpływu takich czynników, jak koszty importu zaopatrzeniowego, transportu, energii i paliw. Rozwój polskiego eksportu był w dalszym ciągu wspierany utrzymaniem konkurencyjności cenowej i jakościowej oferowanych produktów żywnościowych szczególnie na rynku UE oraz utrzymującym się popytem na polskie produkty rolno-spożywcze. Równocześnie generowanym wpływom ze sprzedaży zagranicznej produktów rolno-spożywczych sprzyjała postępująca dywersyfikacja eksportu na rynki pozaunijne oraz umiejętność dostosowywania przez eksporterów oferty asortymentowej do specyficznych wymagań konsumentów zagranicznych.

W 2023 r. eksport żywności z Polski był odporny na słabe wyniki gospodarcze Niemiec, które są największym odbiorcą polskich produktów rolno-spożywczych.

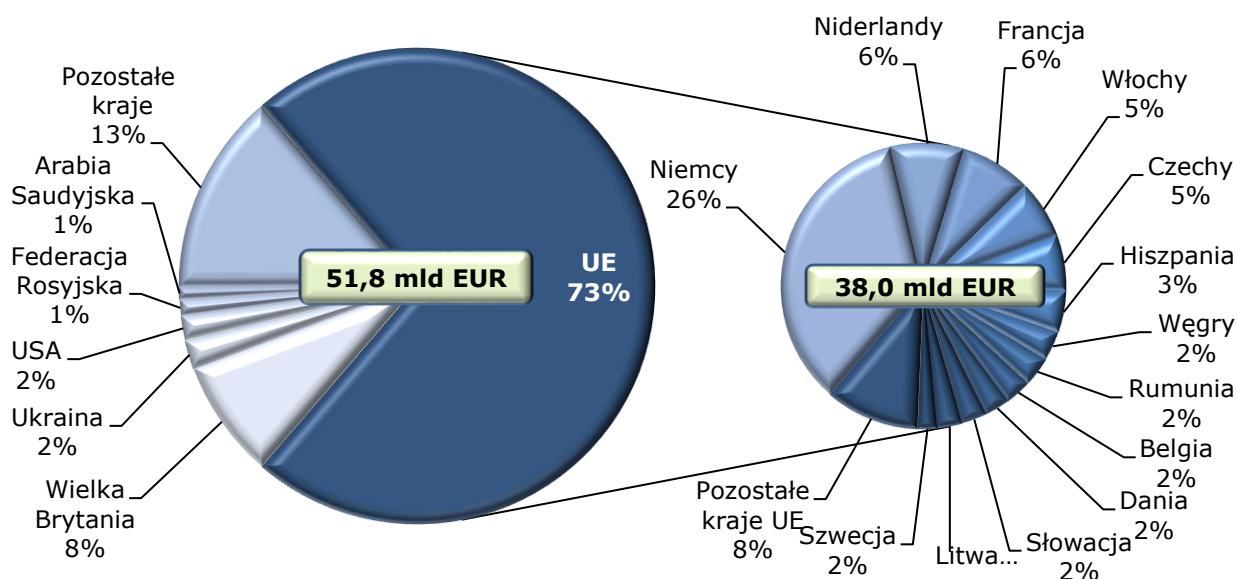
Wzrost wartości eksportu rolno-spożywczego w 2023 r. był jednak mniej dynamiczny niż w roku 2022, z powodu notowanych spadków cen na międzynarodowym rynku żywnościowym, co przełożyło się na niższe ceny transakcyjne w handlu zagranicznym. Równocześnie tendencje do aprecjacji złotego wobec euro, miały negatywny wpływ na konkurencyjność cenową polskich produktów rolno-spożywczych na rynku UE. Nie bez znaczenia dla polskiego eksportu w 2023 r. była liberalizacja handlu z Ukrainą wprowadzona pod koniec maja 2022 r., czego

skutkiem była większa podaż na rynku unijnym ukraińskich produktów rolno-spożywczych, stanowiących konkurencję cenową dla produktów krajowych.

Struktura geograficzna eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

Podobnie jak w latach poprzednich produkty rolno-spożywcze były eksportowane z Polski przede wszystkim na rynek Unii Europejskiej. **W 2023 r. dostawy do krajów UE wygenerowały 38 mld EUR (173 mld zł), co oznaczało wzrost wartości o 7% w odniesieniu do 2022 r. Udział rynku Unii Europejskiej w eksporcie żywności z Polski wyniósł 73%.**

Struktura geograficzna polskiego eksportu rolno-spożywczego w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Eksport do UE charakteryzował się w 2023 r. znaczną koncentracją geograficzną. Głównym partnerem handlowym Polski pozostały **Niemcy**. Eksport do tego kraju w całym 2023 r. wyniósł **13,3 mld EUR i był o 11% większy niż przed rokiem**. Do Niemiec eksportowano głównie wyroby tytoniowe (2,2 mld EUR, 56 tys. ton), ryby i przetwory rybne (1,4 mld EUR, 148 tys. ton), ziarno zbóż (w tym głównie ziarno pszenicy – 452 mln EUR, 1,7 mln ton i ziarno kukurydzy – 434 mln EUR, 1,7 mln ton), mięso drobiowe (881 mln EUR, 287 tys. ton), karmę dla zwierząt domowych (713 mln EUR, 288 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (712 mln EUR, 198 tys. ton) oraz czekoladę i wyroby czekoladowe (587 mln EUR, 95 tys. ton).

Ważnymi odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski na rynku unijnym były także:

- **Niderlandy – 3,2 mld EUR**, wzrost przychodów o 2%; eksport głównie mięsa drobiowego (404 mln EUR, 176 tys. ton), ziarna zbóż (przede wszystkim kukurydzy – 305 mln EUR, 1,2 mln ton), wyrobów tytoniowych (228 mln EUR, 20 tys. ton), mięsa wołowego (162 mln EUR, 36 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (133 mln EUR, 31 tys. ton), soków owocowych i warzywnych (92 mln EUR, 97 tys. ton), kawy (80 mln EUR, 9,1 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (78 mln EUR, 29 tys. ton) oraz karmy dla zwierząt domowych (76 mln EUR, 28 tys. ton);
- **Francja – 3,0 mld EUR**, wzrost przychodów o 4%; wywóz przede wszystkim mięsa drobiowego (504 mln EUR, 162 tys. ton), przetworów mięsnych (329 mln EUR, 73 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (160 mln EUR, 43 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (159 mln EUR, 27 tys. ton), mięsa wołowego (157 mln EUR, 28 tys. ton), karmy dla zwierząt domowych (124 mln EUR, 51 tys. ton), przetworów z ryb (97 mln EUR, 5,3 tys. ton) oraz napojów alkoholowych (95 mln EUR, 14 tys. ton);
- **Włochy – 2,5 mld EUR**, wzrost przychodów o 7%; wywożono głównie wyroby tytoniowe (463 mln EUR, 24 tys. ton), mięso wołowe (438 mln EUR, 78 tys. ton), ryby i przetwory rybne (243 mln EUR, 22 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (103 mln EUR, 20 tys. ton) oraz sery i twarogi (91 mln EUR, 22 tys. ton);
- **Czechy – 2,4 mld EUR**, wzrost przychodów o 9%; eksport przede wszystkim mięsa drobiowego (225 mln EUR, 83 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (203 mln EUR, 77 tys. ton), wyrobów tytoniowych (120 mln EUR, 8 tys. ton), mięsa wieprzowego (116 mln EUR, 29 tys. ton), karmy dla zwierząt domowych (113 mln EUR, 53,5 tys. ton), serów i twarogów (104 mln EUR, 24 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (92 mln EUR, 20 tys. ton), masła (80 mln EUR, 16 tys. ton) oraz wód i napojów bezalkoholowych (78 mln EUR, 149 tys. ton).

Łącznie eksport na rynki wymienionych pięciu krajów (Niemcy, Niderlandy, Francja, Włochy i Czechy) wygenerował ponad 24,4 mld EUR przychodów, co stanowiło 47% wartości eksportu rolno-spożywczego w 2023 r.

W 2023 r. z Polski do krajów pozaunijnych wyeksportowano produkty rolno-spożywcze o wartości **13,75 mld EUR**, o 11% wyższej r/r. Do krajów

pozaunijnych z Polski eksportowano przede wszystkim: pszenicę (1,2 mld EUR, 4,7 mln ton), produkty mleczne (1,1 mld EUR, 550 tys. ton), mięso drobiowe (961 mln EUR, 530 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (937 mln EUR, 192 tys. ton), wyroby tytoniowe (821 mln EUR, 49 tys. ton) oraz czekoladę i wyroby czekoladowe (798 mln EUR, 149 tys. ton).

Największymi pozaunijnymi odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski były Wielka Brytania, Ukraina oraz Stany Zjednoczone. W przypadku **Wielkiej Brytanii** wartość eksportu do tego kraju wyniosła **4,2 mld EUR** i była o 14% większa r/r. Przedmiotem eksportu na rynek brytyjski było głównie: mięso drobiowe (584 mln EUR, 165 tys. ton), przetwory mięsne (454 mln EUR, 108 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (339 mln EUR, 81 tys. ton) oraz czekolady i wyroby czekoladowe (332 mln EUR, 75 tys. ton).

Przychody uzyskane z eksportu rolno-spożywczego na rynek **Ukrainy** w 2023 r. przekroczyły **1 mld EUR**, co oznaczało wzrost o 9% r/r. Do Ukrainy sprzedawano przede wszystkim karmę dla zwierząt domowych (97 mln EUR, 53 tys. ton), sery i twarogi (87 mln EUR, 17 tys. ton), czekolady i wyroby czekoladowe (57 mln EUR, 13 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (45 mln EUR, 11 tys. ton), kawę (44 mln EUR, 10 tys. ton).

Przedsiębiorcy do **Stanów Zjednoczonych** wyeksportowali artykuły rolno-spożywcze o wartości **870 mln EUR**, o 13% wyższej r/r. Przedmiotem wywozu były głównie ryby i przetwory rybne (165 mln EUR, 14 tys. ton), czekolada i wyroby czekoladowe (118 mln EUR, 11 tys. ton), ziarno pszenicy (81 mln EUR, 318 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (54 mln EUR, 7,5 tys. ton) oraz soki owocowe i warzywne (52 mln EUR, 29 tys. ton).

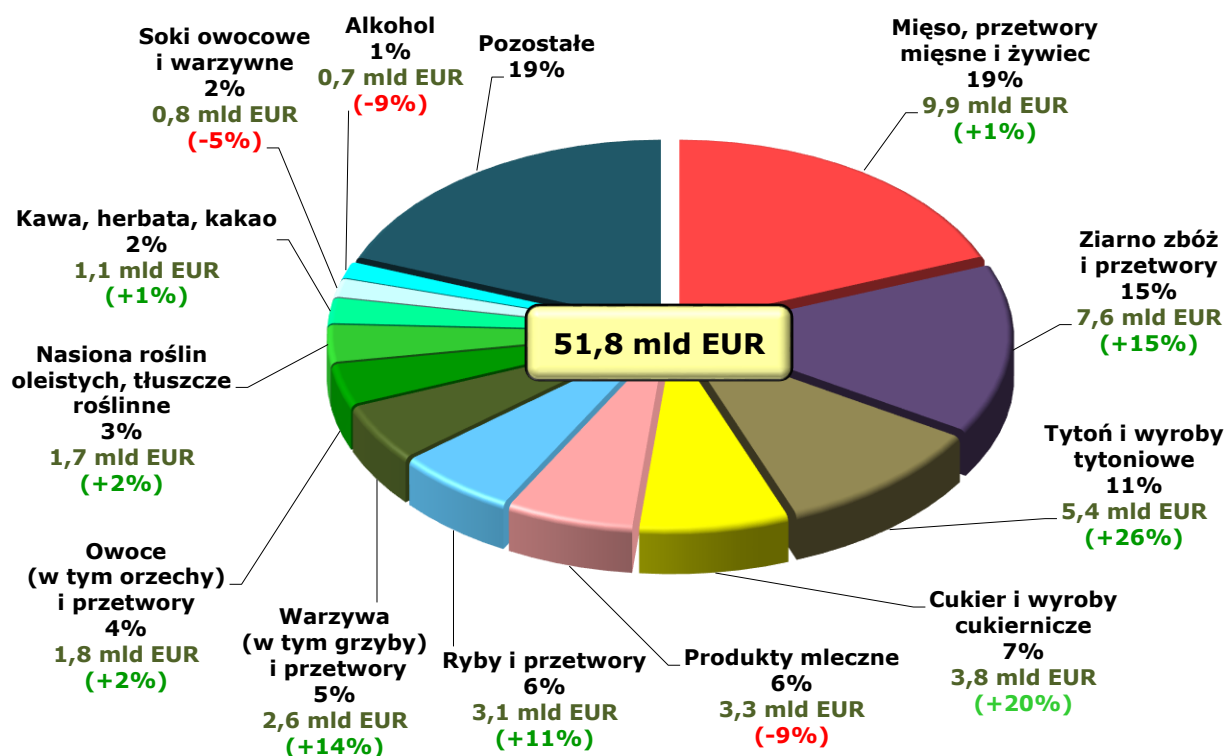
Na uwagę zasługuje duży wzrost uzyskanych przychodów ze sprzedaży artykułów rolno-spożywczych na rynek nigeryjski i turecki. W 2023 r. eksport produktów rolno-spożywczych **do Nigerii** osiągnął **402 mln EUR**, co oznaczało ponad 2,2-krotny wzrost wartości eksportu. Przedmiotem wywozu na rynek nigeryjski było przede wszystkim ziarno pszenicy (389 mln EUR, 1,5 mln ton).

Przychody z eksportu do **Turcji** w 2023 r. wzrosły 2,2-krotnie i wyniosły **389 mln EUR**. Na rynek turecki eksportowano przede wszystkim mięso wołowe (177 mln EUR, 33 tys. ton), ekstrakt słodowy (52 mln EUR, 11 tys. ton), karmę dla zwierząt domowych (33 mln EUR, 18 tys. ton).

Struktura towarowa eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

W strukturze towarowej polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych dominowało mięso, przetwory mięsne i żywiec. W 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej wymienionej grupy towarowej były o 1% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły **9,9 mld EUR, stanowiąc 19% wartości całego polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych.**

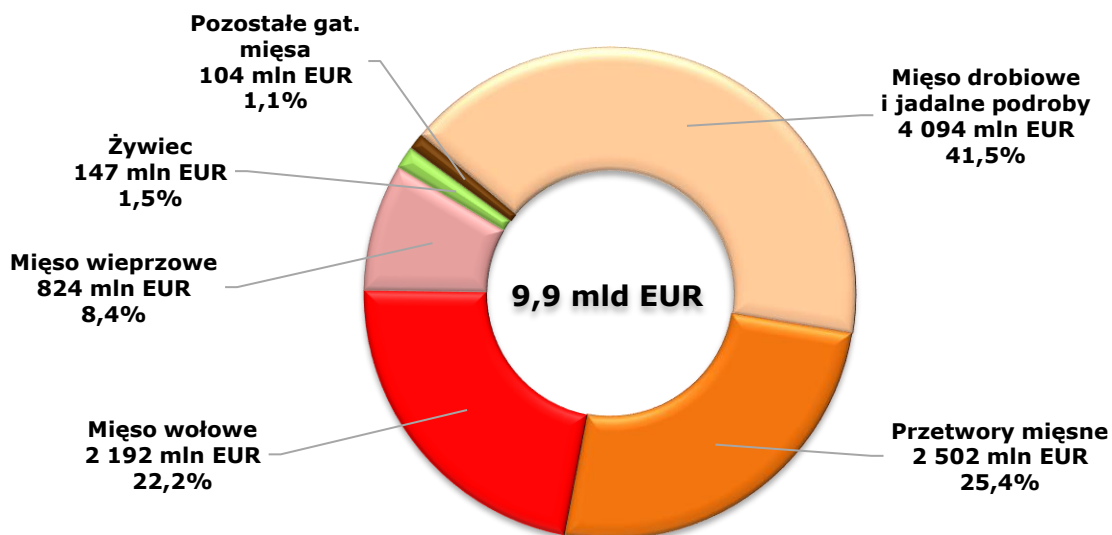
Struktura towarowa polskiego eksportu rolno-spożywczego w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

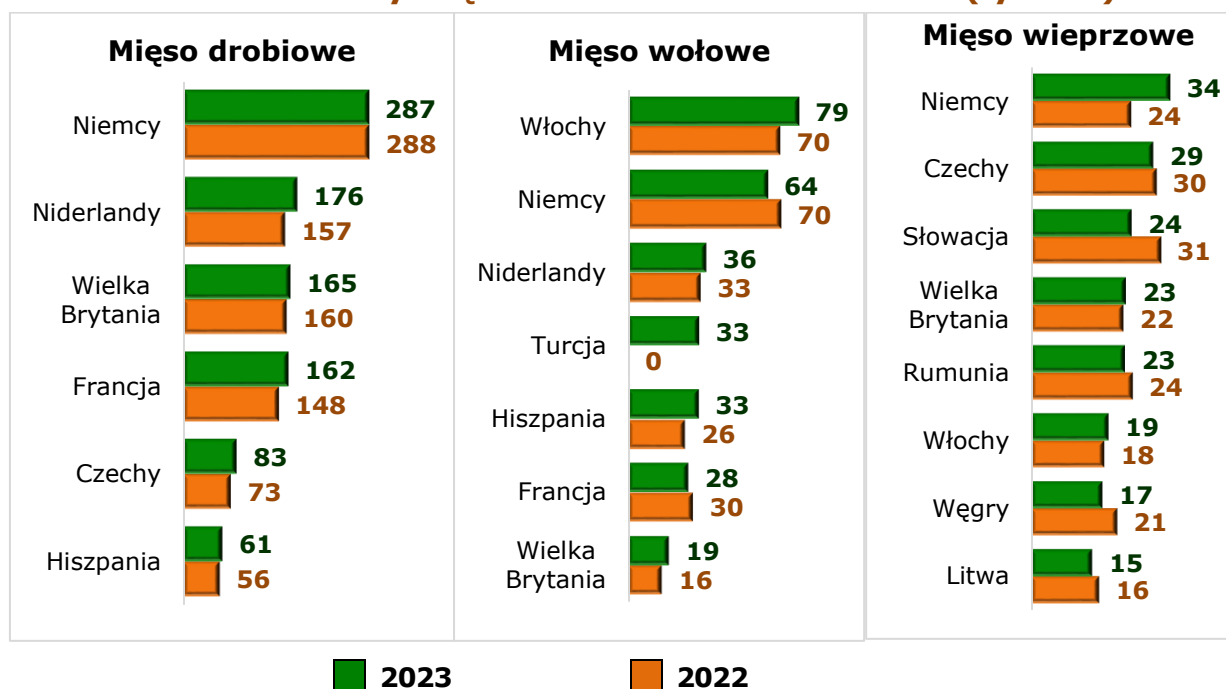
Największy udział w wartości eksportu mięsa przetworów mięsnych i żywca miały: mięso drobiowe (41,5% – 4,1 mld EUR), przetwory mięsne (25% – 2,5 mld EUR), mięso wołowe (22% – 2,2 mld EUR) oraz mięso wieprzowe (8% – 824 mln EUR).

Struktura towarowa polskiego eksportu mięsa, przetworów mięsnych i żywca w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Główni odbiorcy mięsa z Polski w 2023 r. i 2022 r. (tys. ton)

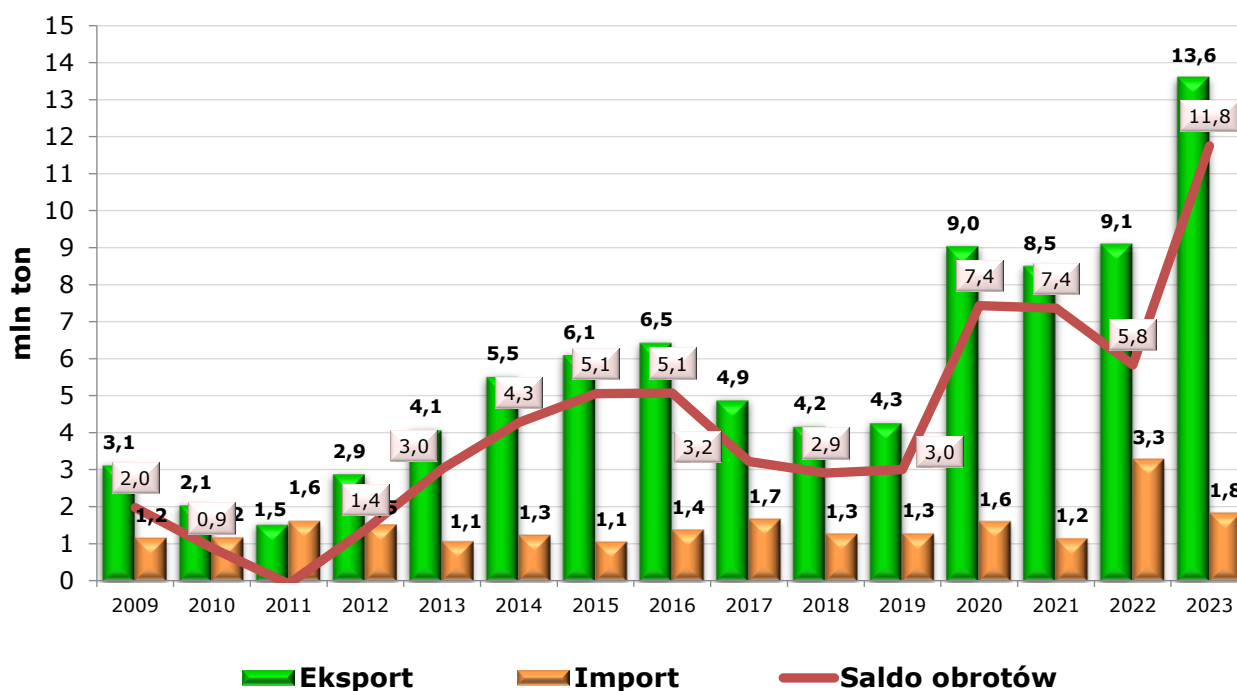

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Drugą pozycję pod względem wartości z 15% udziałem w eksporcie produktów rolno-spożywczych z Polski zajmowało **ziarno zbóż i przetwory zbożowe**, których łączna sprzedaż, w porównaniu do 2022 r., wzrosła o 15%, do **7,6 mld EUR**. Z Polski w całym 2023 r. wyeksportowano **13,6 mln ton ziarna zbóż za 3,5 mld EUR**.

W strukturze wolumenu wywozu **pszenica** stanowiła 51% (**7 mln ton**, blisko 2-krotny wzrost wolumenu eksportu r/r), **kukurydza** – 34% (**4,6 mln ton**, wzrost o 17%), żyto – 5% (0,7 mln ton, wzrost o 54%) i jęczmień – 3,5% (0,5 mln ton, wzrost o 56%).

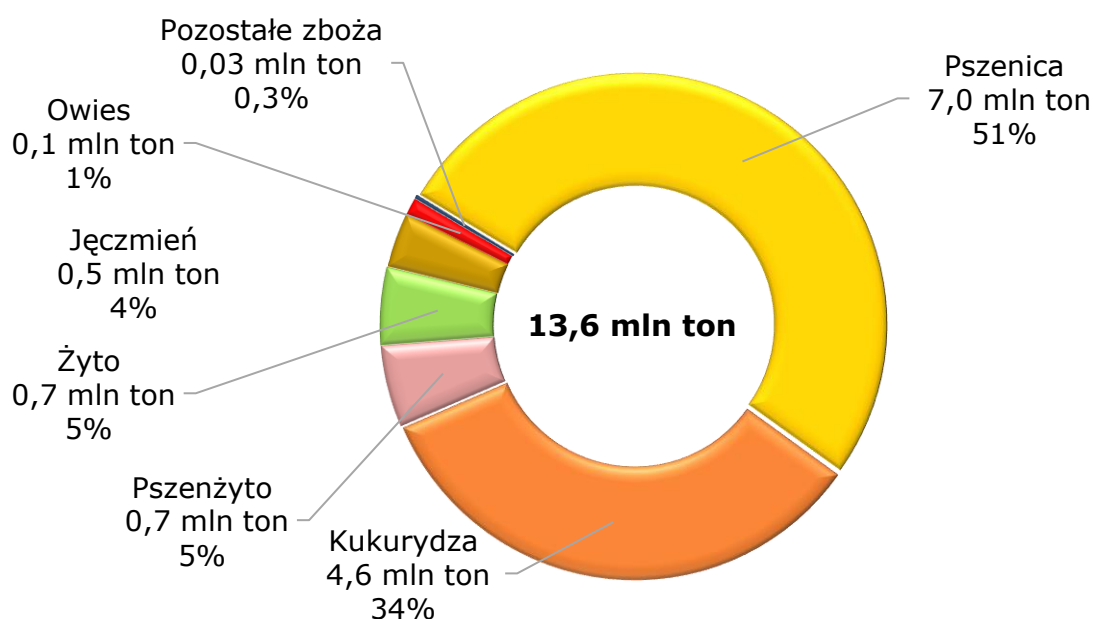
Polski handel zagraniczny ziarnem zbóż* (w mln ton)

* Kody CN 1001 (pszenica), 1002 (żyto), 1003 (jęczmień), 1004 (owies), 1005 (kukurydza), 1007 (sorgo), 1008 (gryka, proso, pozostałe zboża). Import według kraju pochodzenia.

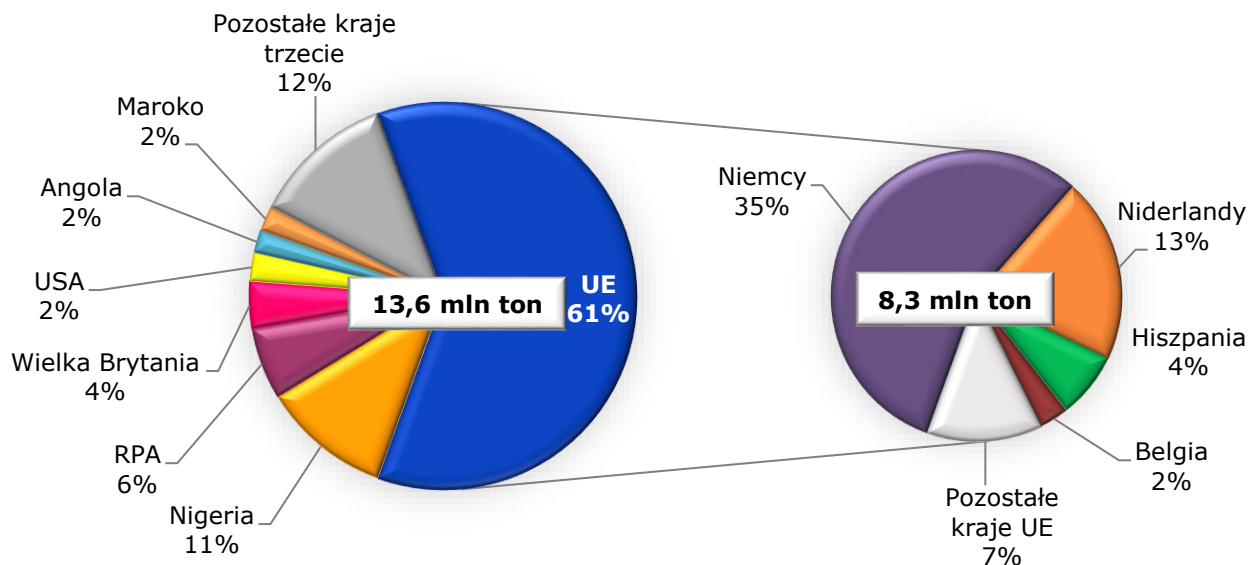
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. - dane wstępne.

Struktura towarowa polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

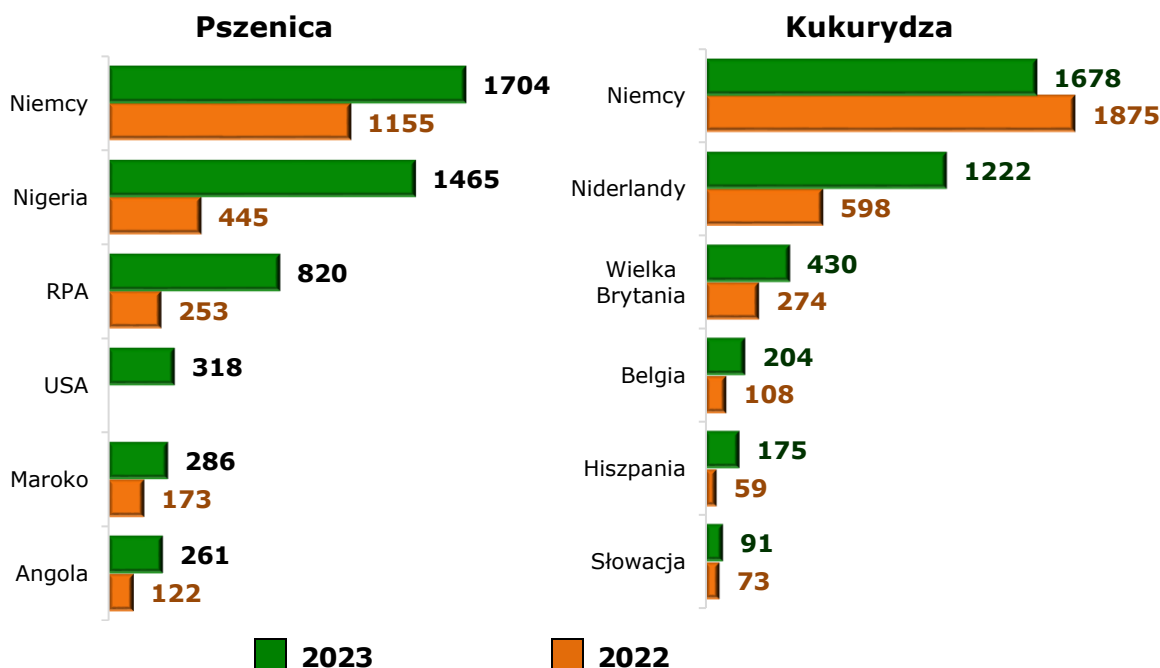
Struktura geograficzna polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Eksporterzy lokowali ziarno zbóż przede wszystkim **na rynku unijnym (8,3 mln ton, 61% wywozu ziarna)**. Równocześnie do krajów **pozaunijnych** wywieziono **5,3 mln ton ziarna zbóż**, co stanowiło **około 39% wolumenu eksportu**. W 2023 r. ziarno **pszenicy** sprzedawano głównie do Niemiec (1 704 tys. ton, 24% eksportu tego ziarna), Nigerii (1 465 tys. ton, 21%) oraz RPA (820 tys. ton, 12%).

Główni odbiorcy ziarna zbóż z Polski w 2023 r. i 2022 r. (tys. ton)

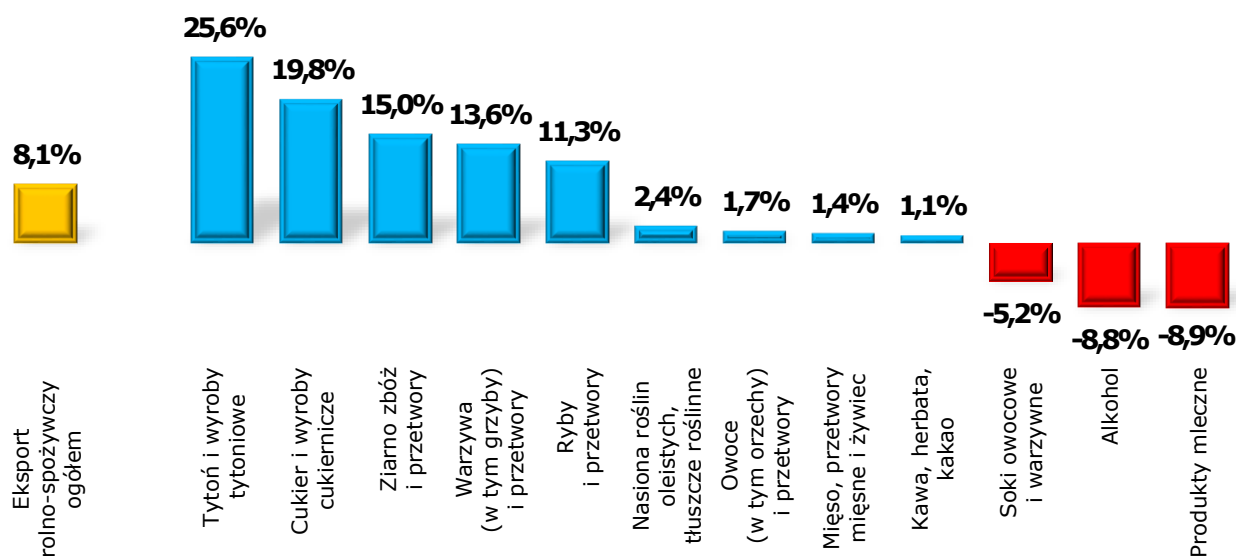

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Odbiorcą **kukurydzy z Polski** były przede wszystkim Niemcy (1 678 tys. ton, 37% eksportu tego ziarna), Niderlandy (1 222 tys. ton, 27%), a spoza UE - Wielka Brytania (430 tys. ton, 9%). Głównym kierunkiem eksportu **żyta** z Polski były Niemcy (486 tys. ton, 71% eksportu tego ziarna), **jęczmienia** – Niemcy (243 tys. ton, 51% eksportu tego ziarna) oraz Niderlandy (109 tys. ton, 23%) i Hiszpania (46 tys. ton, 10%).

Sprzedaż zagraniczna dotyczyła również produktów zbożowych – głównie o wysokim stopniu przetworzenia. W 2023 r. przychody uzyskane z eksportu **produktów zbożowych przetworzonych** (m.in. mąki, kasze, słód, makarony, pieczywo i wyroby piekarnicze) **wyniosły około 4,1 mld EUR** i były o 17% wyższe niż rok wcześniej.

Dynamika zmian wartości polskiego eksportu poszczególnych grup towarowych w 2023 r. w porównaniu z 2022 r.

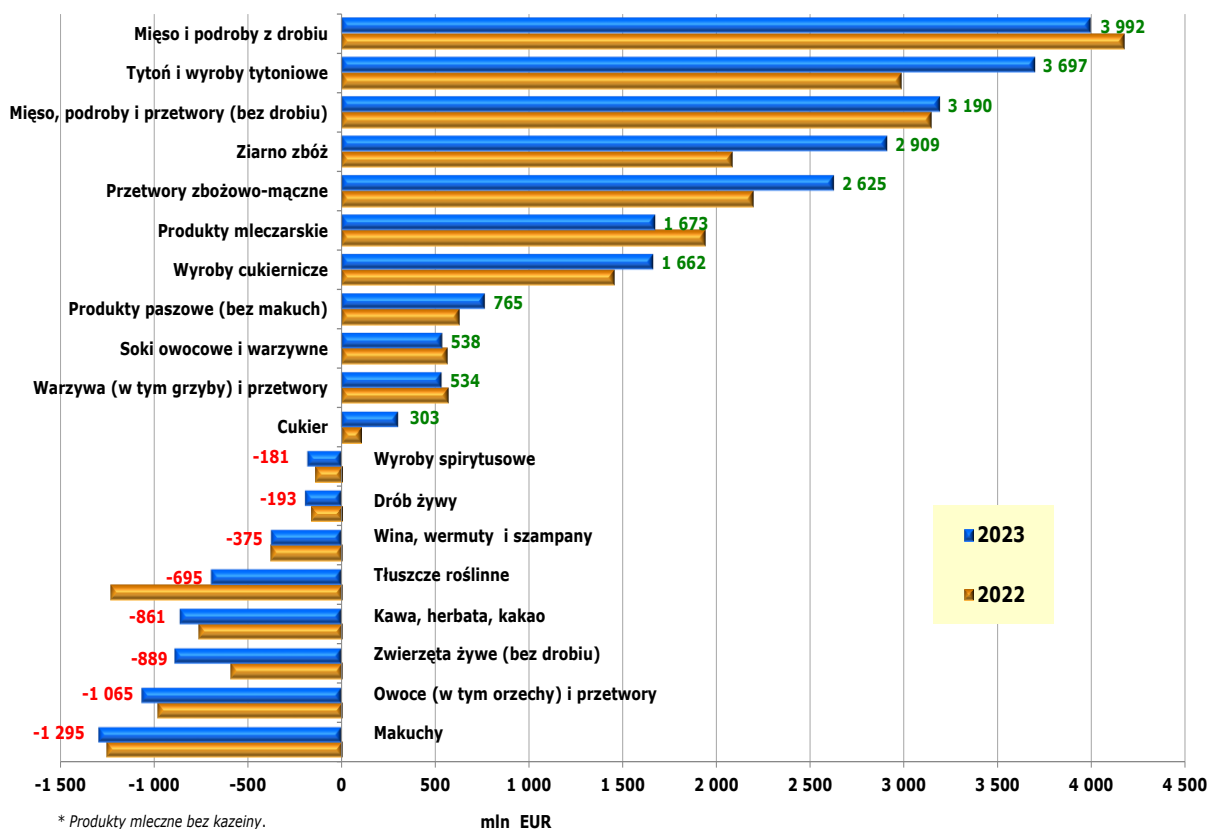

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Wzrost wartości eksportu odnotowano w większości grup towarowych artykułów rolno-spożywczych. Poza wcześniej wymienionymi grupami produktów wzrosła wartość eksportu: tytoniu i wyrobów tytoniowych (o 26%, do 5,4 mld EUR), cukru i wyrobów cukierniczych (o 20%, do 3,8 mld EUR), ryb i przetworów (o 11%, do 3,1 mld EUR), a także warzyw i ich przetworów (o 14%, do 2,6 mld EUR) oraz owoców łącznie z przetworami (o 2%, do 1,8 mld EUR). Większa była również wartość wywozu nasion roślin oleistych i tłuszców roślinnych – o 2% (1,7 mld EUR) oraz kawy, herbaty i kakao – o 1% (1,1 mld EUR). Obniżeniu uległa wartość eksportu

produktów mlecznych – o 9% (3,3 mld EUR), soków owocowych i warzywnych – o 5% (0,8 mld EUR) oraz alkoholi – o 9% (0,7 mld EUR).

Saldo handlu zagranicznego Polski wybranymi produktami rolno-spożywczymi w 2023 r. i 2022 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

Opracowano w Biurze Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.